

alleen voor acquisities. In 2008 hebben we voor acquisities 300 miljoen aangetrokken. Een belangrijke conditie hier was de verhouding ebitda/nettoschuld, die mocht niet boven de 3,5, bij een aantal banken niet boven de 3 komen. Toen we zagen wat er gebeurde in de eerste helft van 2009, hebben we de banken gemeld dat we boven die verhouding zouden komen. Maar we hebben niet gezegd: luister, we hebben een groot probleem, we hebben geld nodig. We hebben ons altijd zo gefinancierd dat er 100 tot 200 miljoen liquiditeitsruimte is. Zelfs met het meest negatieve scenario hebben we nog geen probleem. Alleen, het convenant. Een aantal bedrijven had in 2009 twee problemen: het convenant en het liquiditeitsprobleem. Wij werden in het rijtje geplaatst van de bedrijven die problemen hadden.”

U loste dat probleem vrijwillig op?

“Ja, wij hebben daartoe het initiatief genomen. Daarna hebben we twee maanden lang een gevecht geleverd. De banken dachten te kunnen profiteren van het breken van één convenant en stelden eisen: u moet een claimmissie doen, u moet dit doen en dat doen en u mag dit niet meer en dat niet meer. Ze hadden mij moeten doodschieten, ik had nooit en te nimmer een claimmissie geaccepteerd. De banken hebben de rente wat verhoogd. En hier en daar hebben ze ‘waver fee’-kosten neergelegd en in plaats van een ebitda/nettoschuld van 3 wilden ze naar 4 of 4,5. Hoe hoger, hoe meer rente. De banken waren mijn vijanden, terwijl we een heel goede relatie hadden.”

Velen denken dat de bank de vijand is.

“De banken zijn mijn vrienden weer. Hoe dat komt? Omdat ze zich realiseerden hoe stom ze hebben gereageerd, dat ze volledig doorgeslagen waren. En de banken zien hoe goed wij het doen. De rente op de leningen is sterk gedaald. Ook met de laatste acquisitie, Conbraco in de Verenigde Staten, wilden banken het geld graag aan ons lenen, tegen redelijke condities. De rente is hoger. Wij hebben altijd geleend tegen een variabele rente, Euribor plus. De Euribor staat nu op 0,8 procent. Daar komt een opslag op. Die opslag was bij sommige grote bedrijven 0,4 en bij middelgrote bedrijven 0,7 procent. Die opslag is nu misschien eerder 2 dan 1 procent. Idioot!”

